

Hovedbegreber

Indkomster

Løn mv.

Omfatter ud over løn før skat også eget og arbejdsgiverens bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger, herunder ATP samt løn i naturalier i form af fri bil, fri bolig mv.

Virksomhedsoverskud mv.

Omfatter overskud ved selvstændigt erhverv. Renteindtægter vedrørende erhvervet er medregnet og renteudgifter fratrukket. Posten kan i visse tilfælde blive negativ - enten fordi erhvervet som sådan har givet underskud, eller fordi renteudgifterne har været store. Endvidere omfatter posten selvstændiges forbrug af varer fra egen produktion eller butik mv. (fx for landmænd og købmænd). Endelig indgår også indkomst ved sort arbejde.

Formueindkomster

Omfatter private renteindtægter og aktieindkomster mv. Endvidere indgår den beregnede husleje af ejerbolig og fritidsbolig. Derimod indgår værdistigninger (realiserede eller ikke realiserede) på formuegoder som fx værdipapirer eller fast ejendom ikke.

Overførsler fra private

Omfatter modtagne gaver og gevinster, udbetalinger fra skadesforsikringer mv. samt udbetalinger fra private pensionsordninger (inkl. ATP) og modtagne børne- og hustrubidrag.

Overførsler fra det offentlige

Omfatter bl.a. offentlige pensioner, efterløn, arbejdsløshedsunderstøttelse og andre a-kasseydelse, sygedagpenge, kontanthjælp, studiestøtte, boligsikring og -ydelse samt børnefamilieydelse og børnetilskud.

Andre indkomster og afstemning

Omfatter en række mindre væsentlige indkomster, og samtidig indgår afstemningsposter, der er opstået bl.a. pga. dataenes forskellige periodisering. Posten kan derfor i visse tilfælde blive negativ.

Samlet giver disse poster **bruttoindkomsten**.

Ud over disse mere løbende indkomster kan husstanden modtage **kapitaloverførsler** (arv, udbetalinger fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond og engangsudbetalinger fra ATP).

Summen af bruttoindkomst og kapitaloverførsler danner **samlet indkomst**.

Indkomstanvendelse

Ud af den samlede indkomst betales **indkomstskatter mv.** (direkte skatter), der omfatter almindelige indkomstskatter inkl. arbejdsmarkedsbidrag og arve-, bo- og gaveafgift samt bidrag til arbejdsløshedsforsikring.

Herudover skal der betales **private renteudgifter mv.**, hvor især boligrenterne vejer tungt. Under posten indgår også andre obligatoriske overførsler, herunder betalte børne- og hustrubidrag, betalte erstatninger mv.

Herefter nås frem til **disponibel indkomst**.

Tillægges den disponible indkomst nettobeløbet fra udbetalte kapitalpensioner nås frem til det centrale begreb, **beløb til rådighed**.

Rådighedsbeløbets anvendelse

Rådighedsbeløbet kan anvendes til at betale diverse **bøder** til det offentlige - altså beløb, der har en skattekarakter.

Det kan også anvendes til **gaver og velgørenhed** til andre husstande eller til velgørende organisationer.

Det kan anvendes til **kontingenter til foreninger** (Non-profit institutioner rettet mod husholdningerne), herunder bl.a. fagforeninger, sportsforeninger mv.

Husstandene kan anvende deres indkomst til **opsparing**, der kan opdeles i 4 poster:

Pensions- og ATP-bidrag

Denne post omfatter alle pensionsordninger. Såvel eget som eventuelt arbejdsgiverbidrag indgår.

Indbetaling til livsforsikring mv.

Fx opsparingsforsikring.

Værdi af til- og ombygning mv. af bolig eller fritidsbolig

Værdi af til- og ombygning mv. af bolig eller fritidsbolig samt udgifter ved opførelse af ny bolig, dvs. investeringer i forbindelse med boligen. I følge internationale anbefalinger indgår også omkostninger i forbindelse med køb eller salg af bolig (salær til ejendomsmægler mv.). Derimod indgår selve købsprisen ikke.

Endelig opsparing i øvrigt

Er residualt beregnet, og dækker altså alle øvrige former for positiv eller negativ opsparing, herunder afdrag på lån i ejerbolig, forbrugerkredit, studielån, bankopsparing eller optagelse af banklån mv.

Det bemærkes, at på trods af, at indbetalinger til pensionsordninger indgår som en positiv opsparing, indgår udbetalinger fra pensionsordninger som indkomst og ikke som negativ opsparing. Baggrunden er bl.a., at der for den enkelte ikke er nogen direkte sammenhæng mellem opsparingen i fx en pensionskasse, og så det beløb, man til sin tid i alt får udbetalt, idet det bl.a. afhænger af ens levetid.

Det, husstanden herefter har tilbage af indkomsten, går til **forbrug**.

- Langt den største del udgøres af betalt forbrug af **varer og tjenester**. Det bemærkes, at ved køb på afbetaling eller lignende indgår den fulde købspris (ekskl. kreditomkostninger) i forbruget. Afdrag på afbetalingskøb mv. indgår derimod under opsparing. **Privat salg af løsøre** indgår som negativt forbrug. Især er posten vigtig for biler, hvor det er almindeligt at benytte en tidligere bil som udbetaling ved køb af ny.

- Endvidere indgår den beregnede husleje af ejerbolig og fritidsbolig som forbrug.

- Endelig omfatter forbruget andre typer af **naturalieindkomst** (fri bil, fri telefon mv. samt selvstændiges forbrug af egne produkter mv.).

Husstandene og det offentlige

I tillæg til disse hovedstørrelser indgår i undersøgelsen oplysninger om det **indirekte tilskud**, som husstandene kan siges at modtage ved benyttelsen af ydelser vedrørende børnepasning, uddannelse og sundhed, som stilles gratis eller prisreduceret til rådighed af det offentlige.

Endvidere indgår oplysninger om **produktions- og importskatterne** (de indirekte skatter), som husstandene betaler, altså skatter og afgifter, der er pålagt især forbruget, men også til- og ombygning af boligen i form af moms på byggematerialer mv. og stempelafgifter mv. ved køb/salg af bolig.

Ved at inddrage de indirekte tilskud og produktions- og importskatterne er det muligt at belyse de økonomiske transaktioner mellem husstandene og det offentlige.